No. 58.

1848.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 15 Mei.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. — Advertentien worden geplaatst à 10 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

Niet met leedwezen maar met diepe veront- waardiging lezen wij, wat er in de Kamer onzer (?) vergegenwoordiging door den minister Schimmel- [illegible] bakken ministerie. Uit welke ingrediënten moet het dan niet zamengesteld zijn, dat het zoo spoedig tot verderf is overgegaan en thans reeds in staat van dissolutie is. De natie heeft groote verpligting aan dien minister, dat hij met Engelsche rondheid haar is komen verklaren, hoe ongeschikt hij cum suis is, om de vereischten voor Nederland te beseffen, hoe veel minder om dezelve voor te dragen en met hart en ziel tegen ellendig behoudzuchtigen te verdedigen en des noods in het belang des volks door te drijven. Hoe moeten wij die tweedragt verstaan? Zullen LUZAC en DONKER CURTIUS hun eigen werk zijn afgevallen of zullen die het ten uitersten met gevaar van hunne portefeuillen te verliezen hebben verdedigd? Of zou de voorgestelde grondwet niet liberaal genoeg zijn en het hoofd des ministeries hetwelk zich bij zijn eerste optreden niet alleen als een niet oorspronkelijk en zelfstandig man, maar als een slaaf der vormen van een vreemd volk heeft doen kennen, thans meerdere liberaliteit daarin hebben gevorderd? Of zullen wij tegen wil en dank moeten geangliseerd worden door den vriend der Engelsche protocollen-winkel, die ons op een vrijwillig leeningje van honderd zeven en twintig millioenen gulden is te staan gekomen? — En dan die handelingen der Kamer in antwoord op zulk een berigt. Hoe weinige leden hebben zich daar met eenige fermiteit uitgelaten? Men schaamde zich niet daar nog — nu nog — vertrouwen te prediken; ja zelfs zou men bijna een verzoekje gezonden hebben aan het mikmak-ministerie, om de zaakjes toch zoo maar wat te schikken. De belangen des volks, — och! verbeeldt u toch niet meer, dat deze de hoofdzaak zijn; — neen! op den achtergrond liggen zij geschoven; eerst eene verbroedering tusschen wankelende liberalen en behoudsmannen, die veel kans heeft om, te 's Hage altans, tot stand te zullen komen. — Maar dan ook zal de niet wankelende oppositie, wier partij door zoodanige handelingen niet weinig wordt versterkt, het hoofd nogmaals opsteken, met niet verminderde kracht, daar het beterdeel der natie overtuigd is geworden, dat zij de waarheid heeft voorgestaan en verdedigd. — Waar is het volk van Europa, dat naar verbetering zijner instellingen streeft en niet een radicaal ministerie aan het hoofd heeft? Waar is het volk van Europa, dat naar verbetering zijner instellingen streeft en dezelve door eene Kamer van behoud zoekt te verwerven? dat die behoudskamer, door eenige behouds-kamertjes nog wil laten verdubbelen, om daaruit met behulp van een quasi-liberaal ministerie eene grondwet te doen uitbroeijen, naar welke een naar liberale instellingen hijgend volk zal moeten leven?

Hadden wij ongelijk, toen wij zeiden, dat de Kamer in massa haar ontslag had behooren te vragen? Wat is er nu van dergelijk eene Kamer en dergelijk ministerie te hopen? Wat anders dan een gebrekkig en verknoeid werk, waaraan weldra wederom de hand zal moeten worden geslagen, om er nieuwe hervormingen, naar de te verwachten vereischten des tijds, in te brengen. — Maar moet het volstrekt langs dezen weg geschieden, dat wij eene nieuwe grondwet zullen erlangen, dan raden wij een ieder, die daaraan zal medewerken, wel toe te zien, dat de nieuwe instellingen aan de alom gevoelde behoeften beantwoorden, opdat wij niet, ondanks ons zelven, — wie weet hoe spoedig! — tot eene revolutie gevoerd worden, waarbij de bezadigdheid der tegenwoordige bevolking welligt in het hevigst contrast met die toekomstige handelingen zou kunnen staan.

NIEUWSTIJDINGEN.

ITALIE.

[illegible] De paus heeft, tegen alle verwachting, [illegible] geweigerd om den wensch des volks te voldoen, en heeft, in plaats van den oorlog aan Oostenrijk te verklaren, alle oorlogsaanstalten doen staken. Het ontwerp van den ministeriëlen raad is door Z. H. niet aangenomen. Rome is daarom in rustigen opstand. De garde civique heeft alle posten en poorten bezet, en het is zeker, dat, indien de Paus blijft weigeren, den oorlog te verklaren, het volk hem den wereldlijken scepter zal ontnemen, en een voorloopig bewind oprigten. Intusschen heeft de Paus verscheidene brieven van Duitsche bisschoppen en andere geestelijken ontvangen, welke hem bedreigen, om, indien hij den oorlog aan Oostenrijk verklaart, zich van de kerk te zullen afscheiden. Dit laatste brengt Z. H. op een allermoeijelijkst standpunt. Doch Z. H. is zeker vergeten, dat hij in gansch Europa als wereldlijk monarch is voorgegaan met het geven van vrijheden aan het volk, dat hij de eerste was, die zich tegen het onmatig gezag van Oostenrijk verzette, toen Ferrara werd bezet; dat hij uit vrije beweging *Karel Albert*, als bevrijder van Italie een gezegenden degen ten geschenke zond; dat hij zijne soldaten opriep, om hun den zegen te geven, die hun land gingen verlaten, om de vrijheid tegen Oostenrijk te bevechten. Herinnert hij zich dit alles, dan zal zijn gedrag ook in zijne eigene oogen geene goedkeuring kunnen verdienen, welken weg hij zich zelven verpligt is, in te slaan.

— De generaal, hertog van *Rynano*, heeft den Paus doen weten, dat hij niet behoefde te rekenen op de burgergarden, welke alle posten, en inzonderheid de woningen der cardinalen bezet hielden. Terzelfder tijd hebben ook de gezanten van Toscane en Sardinië hevige protestatiën tegen het besluit van den Paus ingezonden, toen deze zijne noninterventie bekend maakte.

TURIN, den 5. Mei. De Paus is overwonnen door het volk, of liever, heeft, na de zaak overwogen te hebben, beter inzigt in dezelve gekregen. Van verschillende kanten hebben de volksgezinden hem aangeraden den wensch des volks te bevredigen. Onder dezen schijnt het *Mamiani* het best gelukt te zijn, den Paus tot betere gedachten te brengen. *Mamiani* heeft daarom terstond het volk doen weten, dat het gansche ministerie zal blijven, met uitzondering van den cardinaal *Antonelli*, welke hij vervangen zal. Het ministerie zal voortaan algeheele magt uitoefenen op alle tijdelijke zaken, zelfs over den oorlog. Alle brieven der cardinalen zijn in beslag genomen, en van het capitool door een censor aan het publiek voorgelezen. *Mamiani* heeft het volk van het balcon van het cassino van kooplieden de volgende verklaringen van den Paus voorgelezen:

« 1°. Geen priester zal voortaan meer eenige publieke betrekking vervullen;

« 2°. Formele oorlogsverklaring;

« 3°. *Pius IX* aan het hoofd van het bestuur;

« 4°. Dagelijks zal er een officieel bulletin van den grooten oorlog worden uitgegeven;

« 5°. Aanmoediging van de jeugd, opdat deze zich wapene en zich vereenige om de barbaren uit Italië te verdrijven."

— Een bulletin van de regering van Milaan bevat het volgende: Van Pastrengo werd het Italiaansche hoofdkwartier naar San Giustina verlegd. *Karel Albert* had besloten in den morgen van 1. Mei Bussolongo aan te tasten, doch reeds des nachts rukten de soldaten, vol geestdrift door de jongste overwinning en het heldhaftig voorbeeld van den koning, naar het dorp, vielen het aan met de bajonnet en namen het in bezet, den vijand over de Etsch drijvende. Alles doet voorzien dat de overtogt over deze rivier, welke anders zoo veel bloed zoude kosten, heden in onze magt zal zijn. Er is dapper gestreden. Een oogenblik zelfs is *Karel Albert*, die steeds in de voorhoede was, genoodzaakt geweest ter zijner verdediging den degen te trekken. Men spreekt van 1740 van het gros des legers afgesneden Oostenrijkers, die verslagen zijn. *Radetzky* bevindt zich te Verona.

— De koning van Sardinie heeft uit zijn hoofdkwartier een manifest aan de onderscheidene hoven van Europa uitgevaardigd, waarin hij antwoordt op de protestatiën van Oostenrijk en op de bedreigingen van Rusland. Hij verklaart, besloten te hebben, tot het einde toe, zelfs ten koste van zijn leven, het werk der Italiaansche onafhankelijkheid, dat hij als eene heilige taak beschouwt, te zullen volbrengen. Ter ondersteuning van dit manifest, roept koning *Karel Albert* een reserve-Korps van 10,000 man op, dat zich bij zijn leger zal aansluiten.

De Piemontezen zijn geheel meester van een der oevers der Adigo. De weg naar Tyrol is den vijand afgesneden; en de inneming van Bussolongo is des te gewigtiger, daar men van zijne hoogten af, Verona en onderscheidene andere stellingen des vijands, bestrijden kan.

DUITSCHLAND.

KEULEN, den 9. Mei. Men meldt uit Posen, dd. 6. Mei: In den nacht van 4—5 Mei is een battaljon van het 18 regement in Buk door de insurgenten aangevallen en nadat er weder 200 man in de gelederen der Polen waren overgekomen, bijna geheel vernield. Sedert de Pruissische troepen de gansche stad Xion in de asche hebben gelegd, hebben zij, zoover men weet, overal voor de Polen moeten wijken. De taktiek van Mieroslawski is zeer eigenaardig en nieuw, zoodat zij onze generaals zeer in verlegenheid brengt, en het krijgsvolk zelf is zeer ontmoedigd, zoowel door den leeuwenmoed waarmede de Polen overal zegevierend strijden, als door de schrikbarende wijze van den aanlogt der zeisen-mannen. Tot op het oogenblik van het werkelijk toehouwen, slijpen zij hunne zeisen dat de vonken er uit vliegen, en zingen dan hun bruischend volkslied: « Nog is Polen niet verloren," zoo rukken zij op de maat voort, vallen bij het eerste geweersalvo op de knie en snellen daarop met gesloten gelederen voort; slechts wanneer zij tegen de kanonnen oprukken zingen zij een koraal en schijnen met gesloten oogen gelaten in den dood te gaan.

FRANKFORT, den 8. Mei. De uitbreiding van den opstand der Polen in het groot-hertogdom Posen zal nu wel, volgens brieven uit Berlijn, de zamentrekking van een groot Russisch legerkorps op de Poolsche grenzen, bij Kalisch, ten gevolge hebben; bereids waren voor dit geval de noodige maatregelen genomen, zoodat de uitvoering van dit plan spoedig kan geschieden. De Russische troepen zullen de Pruisische grenzen niet overschrijden om met de Pruisen te ageren, zij zullen zich bepalen om eene uitbreiding van den opstand over de Poolsche grenzen te verhinderen. Alle leden van het Poolsche nationale comité hebben zich naar de legers bij Miloslaw, Wreschen en Pleschen begeven. *Stephanski* is tot dictator van het Groothertogdom Posen benoemd; de geestelijkheid heeft eene oproeping aan het volk uitgevaardigd, om aan den strijd deel te nemen, zoodat de opstand volkomen is. Vermits de vesting Posen en de westelijke gedeelten van het Groothertogdom onlangs in den Duitschen bond zijn opgenomen, zoo zou eene schending van dit gebied in het voorkomende geval, eene schending van het Duitsche gebied zijn, en zou de bond de daardoor vereischte maatregelen moeten treffen. Naar alle waarschijnlijkheid echter zal de opstand, die niet meer dan eene stoutmoedige onderneming is, spoedig onderdrukt zijn.

FRANKRIJK.

— Een deerlijk onheil is in de wijk Popincourt gebeurd, waar 2000 vrouwen in een zoogenaamd nationaal werkhuis een dagloon winnen. Het valsch gerucht had zich verspreid, dat in de nevenstaande fabriek brand was ontstaan, en dadelijk wilden al die vrouwen zich redden, doch daar de trap te eng was, waagden er vele door de hoog verheven vensters te springen; twee zijn op de plaats dood gebleven, en een twintigtal anderen hebben arm of been gebroken.

— In de ijzersmelterijen van Comentrij departement van den Allier, is een toeval gebeurd, hetwelk de vreeselijkste gevolgen gehad heeft. Een der smeltovens is gebarsten; het gloeijend metaal heeft dertien personen bereikt, van welke vijf dadelijk gedood werden, twee zijn aan hunne wonden bezweken, en de overlevenden zijn zwaar gewond.

— Den 5. Mei is er te Toulon een hevig oproer uitgebroken bij gelegenheid van de benoeming van burger *Raijnaud* tot maire in vervanging van burger *Suchet*. De werklieden van het arsenaal hebben eerstgemelden, hoewel ongesteld, genoodzaakt op het balcon te verschijnen en zijn ontslag te verzoeken. De nat. garde was op de been gekomen, doch hare officieren gaven geene bevelen, om de opstandelingen tot hun pligt te brengen.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, den 9. Mei. Heden ten 2 ure heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal hare werkzaamheden hervat. In deze zitting is ingekomen eene missive van de heeren *de Weichs de Wenne* en *Beerenbroek*, die verhinderd worden vooralsnog aan de werkzaamheden der Kamer deel te nemen, de eerste ten gevolge van ongesteldheid en de tweede uithoofde van zijne werkzaamheden als Koninglijk commissaris voor het hertogdom Limburg. — Aangenomen voor kennisgeving.

Zijn ingekomen twee Koninklijke boodschappen. De eene strekt ten geleide van een wets-ontwerp, tot het verleenen eener dispensatie aan de heeren *Nyman* en *van Marle* te Zutphen, en wel van de artt. 11 en 12 der wet van 16 November 1814; de andere heeft ten doel de tijdelijk wijziging van art. 26 der wet van 12 Maart 1818, nopens de uitoefening der groote visscherij. Beide ontwerpen gaan vergezeld van memoriën tot toelichting. Alle deze stukken worden verzonden aan de afdeelingen.

Is ontvangen eene missive van den tijdelijken minister van buitenlandsche zaken, die daarbij aanbiedt een afschrift van een tusschen de Nederlanden en de beide Siciliën gesloten verdrag van handel en scheepvaart. Drukken en ronddeelen, wordende die missive in handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren *Nederburgh*, *Anemaet*, *Enschedé*, *Kien* en *Egter*, om des wege rapport uit te brengen.

Nog is ontvangen eene missive van den tijdelijken minister van binnenlandsche zaken, die de zienswijze van de regering kenbaar maakt omtrent het ongeregeld aanbieden van adressen door de provinciale en gedeputeerde staten aan den Koning en de staten-generaal, waartoe zij, krachtens de grondwet, de bevoegdheid bezitten. Daar art. 164 van het regelment van orde der Kamer met die zienswijze niet strookt, daar ongeteekende stukken worden ter zijde gelegd, zoo hoopt de minister, dat de Kamer maatregelen zal gelieven te nemen, dat voortaan dusdanige ongeregelde requesten der staten niet meer ter zijde zullen worden gelegd. Ook dit stuk word in handen gesteld eener commis-

sie, bestaande uit de heeren *Gouverneur*, *Faber van Riemsdyk*, *Verwey Mejan*, *Duymaer van Twist* en *van Pallandt*.

De heer *Hoffman* doet verslag namens de commissie; belast geweest om met die der Eerste Kamer het adres van rouwbeklag aan den Koning aan te bieden, wegens het overlijden van Z. K. H. prins *Alexander*. Uit dat verslag blijkt, dat Z. M. den Koning, na mededeeling van het adres, daarop heeft geantwoord:

De deelneming, welke UEd. Mog. aan den dag leggen in het overgroot verlies, hetwelk Mij getroffen heeft, vertroost mijn geschokt gemoed. Ik dank UEd. Mog. hiervoor uit den grond mijns harten.

„Met UEd. Mog. zie ik een waarborg voor het welzijn des vaderlands in het bestaan der volkomen overtuiging, dat de geheele natie, in vreugde en in smart, zich aan haren koning aansluit en met vertrouwen de toekomst te gemoet gaat. Deze overtuiging wordt door het adres van UEd. Mog. bevestigd en ook daarom stel ik het op hoogen prijs."

De commissie wordt voor de door haar volbragte taak bedankt.

Is ingekomen een groot aantal verzoekschriften uit al de oorden des lands, betrekkelijk de grondwetsherziening, waarbij wordt aangedrongen op de invoering van regtstreeksche verkiezingen, vrijheid van onderwijs, vrijheid van eeredienst, vrijheid van vereeniging, enz.; op wijziging van het belastingstelsel, afschaffing van de accijnsen op het gemaal het geslagt, het zout, den turf, enz.; op de invoering van belastingen op de inkomsten, of op de coupons, enz.; op de daarstelling van een nieuw wetboek van strafregt, enz., enz. Onder de ingekomen requesten behoort dat van den heer *S. P. Lipman*, te *Amsterdam*, en van de heeren *Matman* c. s., te 's Gravenhage, die verzoeken, dat vóór alles met het gewigtig werk der grondwets-herziening worde aangevangen, en dat hetzelve met spoed worde ondernomen en afgedaan.

Wordt besloten alle deze requesten te verzenden aan de commissie tot de verzoekschriften.

De heer *Mutsaers* geeft aan de commissie voor de petitiën in overweging, om vóór alles rapport uit te brengen op de petitie van den heer *Matman* en andere ingezetenen uit de residentie, en wijders over al de adressen die dezelfde strekking hebben. Bij de afwezendheid der ministers, welke door spr. wordt betreurd, weet hij geen ander middel om van de zienswijze der Kamer te doen blijken, nopens de gebiedende noodzakelijkheid van spoedige behandeling, dan hetgeen hij thans aan de commissie voorstelt.

De heer *van Heemstra* ondersteunt dit voorstel ten sterkste. Hij gelooft dat de Kamer behoort te doen blijken, hoezeer zij gesteld is op eene spoedige afdoening der grondwets-herziening. Waren de ministers heden tegenwoordig geweest spr. zou hen dienaangaande bepaalde vragen gerigt hebben. Hij doet het dringend noodzakelijke der onverwijlde afdoening met klem van redenen uitkomen. De verwachting der natie is hoog gespannen. Dat dezelve niet teleurgesteld worde! Spr. besluit met als zijne innige overtuiging te verklaren, dat de rust van het vaderland afhangt van de *spoedige* indiening en afhandeling van het gewigtige werk der grondwets-herziening.

De heer *van Goltstein* ondersteunt mede het voorstel van den heer *Mutsaers*. Er is behoefte aan spoedige indiening en behandeling der herzienings-voorstellen. Hij kan ook geene gegronde redenen voor de plaatshebbende vertraging vinden. De hoofdpunten zijn reeds bij het centraal verslag dezer Kamer over oude voorstellen bij zamentrekking opgegeven. Van de zijde der regering is daarop geantwoord met de betuiging dat ze daarmede hoofdzakelijk in overeenstemming was. Er is dus slechts noodig, dat de gestelde hoofdtrekken opgenomen worden in een regerings-voorstel. Waar kan hier derhalve reden tot verwijl bestaan?

De heer *Romme* ondersteunt mede het gedane voorstel. Met verwondering en verbazing heeft hij bij de opsomming der werkzaamheden van deze Kamer geen woord hooren reppen over eene aangelegenheid, welke vóór iedere andere, zoo niet uitsluitend, de aandacht der Kamer had behooren bezig te houden, namelijk de herziening der grondwet. Van hier ongeveer 7 weken vertrokken, omdat de voorstellen niet in gereedheid waren; tegen heden teruggeroepen, in het vaste denkbeeld dat dezelve heden zouden worden voorgelegd, vindt spr. en naar hij vermeent de geheele natie, zich bitter teleurgesteld over dat verwijl. Na al hetgeen in de laatst verloopen dagen is voorgevallen, beschouwt spreker zich zelven althans geen ander vertegenwoordiger meer dan die der gebiedende noodzakelijkheid. Ons mandaat, zoo zegt hij, houdt op en behoort op te houden, nadat de herziening zal zijn tot stand gebragt. Tot het beraadslagen over andere wets-ontwerpen, behoudens die welke tot den geregelden loop der zaken gebiedend wordt gevorderd, acht spreker zich minder bevoegd. — Hij verlangt dus dat men vóór alles de hand aan het werk der herziening zal slaan. Hij verlangt het, om de hier te lande zoo gelukkig behouden rust verder te verzekeren. Hij vordert het in het welbegrepen belang van natie en Koning. Miskent men thans weder den kostbaren tijd, blijft men stilstaan op den ingeslagen weg; beoogt men eene transactie of achteruitgang, dan beklaagt spreker het land en wil in geenen deele verantwoordelijk zijn voor de gevolgen, welke uit dusdanige noodlottige handelingen kunnen voortvloeijen. Vroeger heeft de spreker meermalen het gevoelen geuit, dat eene *afdoende* herziening in tijden van rust en vrede hier te lande als het ware onmogelijk was. En zou de ondervinding thans nog moeten leeren, dat in een tijdvak, in hetwelk de gedaante van Europa in een verloop van twee maanden geheel en al is veranderd, en waarvan de geschiedenis geen schijn van voorbeeld oplevert, er geene herziening, overeenkomstig de dringende behoeften des tijds, tot stand te brengen ware, — dan ligt de afgrond, waarin wij verzinken kunnen, voor onze voeten. Spreker protesteert alzoo tegen ieder verwijl, want de dag van heden weet niet wat de dag van morgen kan baren!

De heer *Nap* zegt, als lid der commissie voor de petitien, dat de commissie volkomen bereid is om ten spoedigste een zoo spoedig mogelijk rapport uit te brengen nopens het adres der ingezetenen uit 's Hage en de verdere petitien, betrekking hebben tot de grondwets-herziening.

De heer *van Dam van Isselt* ondersteunt het voorstel van den heer *Mutsaers*. Hij heeft echter het woord gevraagd, ten gevolge van hetgeen *een* der vorige sprekers, naar hij meent, gezegd heeft, betrekkelijk de noodzakelijkheid of de wenschelijkheid, dat de Kamer nader van hare gevoelens, wegens de in de grondwet te brengen veranderingen doe blijken. Hij gelooft dat de staats-commissie te regt verder is gegaan, dan de Kamer verlangd heeft, doch hij wil nog niet zeggen, dat hij onvoorwaardelijk al hare voorstellen zou kunnen omhelzen.

Een nader onderzoek van den kant der Kamer over de vraag, welke veranderingen in de grondwet moeten worden gebragt, zou kunnen leiden tot het doen verdwijnen van twee mannen uit den ministerraad, op wier behoud hij en zoo velen in den lande den grootsten prijs stellen. Het is allezins wenschelijk, dat het werk der grondwets-herziening zoo spoedig mogelijk worde ondernomen en ten einde gebragt. Elke proefneming zou hoogst gevaarlijk kunnen zijn voor de rust van het land. Elke reactionnaire beweging zou zeer gevaarlijke gevolgen kunnen te weeg brengen. Elke stap, om de groote beginselen, waarop het ontwerp der commissie steunt, omver te werpen, zou tot groote onaangenaamheden, en verkwikkelingen kunnen leiden.

De heer *van Goltstein* beantwoordt den vorigen spreker. Hij heeft van geen nader onderzoek der hoofdbeginselen van den kant der Kamer gesproken. Er is alzoo geene nadere proefneming noodig. De Kamer heeft bereids hare gevoelens blootgelegd. Daardoor is juist eenstemmigheid tusschen regering en vertegenwoordiging tot stand gekomen. Daardoor is het mogelijk geworden, om op eene constitutionele wijze tot beëindiging van het gewigtige vraagstuk der grondwetsherziening te geraken. Het moet aan het oordeel en aan de wijsheid der regering worden overgelaten, of zij eenigen nadere stap bij de Kamer zal doen. Maar, wat den spreker aangaat, hij heeft van zoodanig nader voorstel noch gesproken, noch heeft hij het op het oog gehad.

De heer *Kniphorst* meent, dat het onderwerp der grondwets-herziening de grootste overweging vordert, en dat daarbij geene overhaasting te pas komt. Het is wenschelijk, dat de spanning, die bij de natie daaromtrent bestaat, ophoude. Doch het koninklijke woord is gegeven, er zal eene herziening plaats hebben; er is tot dat einde eene staats-commissie benoemd; reeds heeft zij een ontwerp geleverd, het draagt zelfs de bewijzen van overhaasting; het wordt nu in den raad van ministers overwogen; dat werk zal zoo veel mogelijk worden afgedaan en bespoedigd, doch het is gevaarlijk daarop te sterk en te krachtig aan te dringen. De ministers zijn het beste op het standpunt geplaatst, om de zaken te overzien, zij bezitten alle renseignementen. Nadat zij het afgewerkt zullen hebben, moet het ontwerp nog bij den raad van state worden overwogen, welk kollegie het niet met den Franschen slag kan afmaken. Laat wij ons voor overijling wachten. De natie kenmerkt zich door geduld en zal het verder uitoefenen. Uit dien hoofde kan hij zich niet vereenigen met den grooten aandrang tot buitengewone bespoediging van de behandeling van het meermalen gemelde onderwerp.

De heer *Wichers* verheugt zich, dat de commissie tot de verzoekschriften zich bereid heeft verklaard, om op de bedoelde requesten spoedig verslag te geven. Hij meent echter het gevoelen van den laatsten spreker te moeten bestrijden. Naar zijn oordeel moeten de ministers zich toeleggen, om de harten der burgers te leiden tot vertrouwen op den Koning en op de regering. Doch sedert den 11. April is het ontwerp der nieuwe grondwet reeds bij de regering aanhangig. De algemeene vreugde, welke over de aanstaande grondwets-herziening in Maart jl. heerschte, is reeds aanmerkelijk verflaauwd: met leedwezen merkt hij op dat er zich reeds partijen in ons land schijnen te bestaan, als eene van teruggang, die slechts gadeslaat, of er in Europa ook wat gebeurt, om den staatkundigen vooruitgang te kunnen tegenhouden. Eene die, lettende en ziende wat een groot volk willen kan, van de hooge noodzakelijkheid eener constitutionele monarchie niet zoo innig meer is overtuigd. En eene derde, die vreest, die onrust gevoelt, die begint te wantrouwen, en die voor het bestaan der beide eerste partijen beducht is. Het is tot deze laatste partij, dat hij op eene spoedige behandeling van het onderwerp der grondwets-herziening meent te moeten aandringen.

De heer *Romme* herinnert, dat er van geene overhaasting sprake kan zijn, wanneer men zich herinnert, dat de Kamer 7 weken is uiteen gegaan, en dat het ontwerp der grondwet reeds 5 weken bij de regering is, zonder dat men weet, of het bereids bij den raad van state aanhangig is. Het geldt hier een vraagstuk van *leven* of *dood* voor de natie, en er mag en moet alzoo geen tijd verloren gaan.

De *voorzitter* merkt op, dat, daar de commissie tot de verzoekschriften zich bereid verklaard heeft, om ten spoedigste op de bedoelde requesten verslag uit te brengen, het onnoodig te achten is, daarover eene stemming te houden, en het voorstel van den heer *Mutsaers* mitsdien van zelf is aangenomen.

De commissie van rapporteurs is bereid algemeen verslag uit te brengen:

1°. over het ontwerp van wet, tot voorloopige instandhouding van sommige belgische wetten in Limburg;

2°. over dat, regelende het gebruik van koloniaal batig slot over 1846.

De beraadslagingen over deze ontwerpen zullen gehouden worden op donderdag, des morgens ten 11 ure.

— In eene heden gehouden zitting van de Staten-Generaal heeft de president van den ministerraad verklaard, dat er spoedig eene verandering van ministerie zal plaats hebben. Een niet te vereenigen verschil over belangrijke punten moet daarvan de oorzaak wezen.

Boekbeoordeeling.

Reis naar Parijs, Havre en Tours, in den zomer van 1847, door Mr. A. W. Engelen. (Met platen). Te Groningen, bij W. van Boekeren, 1848.

Een belangrijk en tevens aangenaam en vloeijend geschreven reisverhaal. De heer mr. A. W. ENGELEN, roemrijk bekend als geleerde, dichter en prozaschrijver, geeft ons hier eenige berigten van hetgeen hij op bovengemeld toertje gezien en gehoord heeft. Met de Overijsselsch Geldersche stoomboot te Keulen aangekomen, reist hij van daar over de spoorwegen naar Aken, Luik en Brussel, en voorts van de laatste stad met den spoortrein langs en door een aantal steden en plaatsen naar Parijs. Hij vertoeft een tijdlang in die wereldstad, die hij ook dertien jaren vroeger bezocht en beschreven had, om voorts — ook al weer met stoomwagens — een uitstapje te doen door het vroegere Normandijen over Rouen naar de door honderden van schepen bezochte Fransche zeehaven en sterke vesting Havre de Grâce aan de uitwatering der Seine in het Britsche Kanaal, en vervolgens op nieuw van Parijs met een anderen spoortrein en in eene geheel andere rigting, naar Orleans, Blois en het aloude Tours, dat in den zoogenoemden tuin van Frankrijk digt bij de zamenvloeijing der Indre en Loire allerbekoorlijkst gelegen is. Met een paar woorden brengt hij ons uit die hoofdstad van het voormalige Touraine weer naar huis.

Het boek, 373 blz. groot, bevat een aantal lezenswaardige bijzonderheden, zoo over de gemelde plaatsen en gewesten, als over de omstreken, gebouwen, inrigtingen, vermakelijkheden, zeden, begrippen, denkwijze en wat niet al meer van Parijs en zijne woelige inwoners, wier getal volgens de laatste telling *een millioen en drieenvijftigduizend zielen* bedroeg (1); over den nu zoo plotselijk verdreven koning LODEWIJK FILIPS en zijne familie; over 's konings schoondochter de hertogin weduwe VAN ORLÉANS en haren algemeen beminden, in 1842 door het hollen zijner paarden zoo ongelukkig aan zijn einde gekomen gemaal; over den broeder van dezen, den niet zoo gezienen en, zoo het schijnt, wat wulpschen hertog VAN NEMOURS; over den tot troonopvolger bestemden jeugdigen graaf VAN PARIJS, den kleinzoon van den verjaagden LOUIS PHILIPPE; over NAPOLEON, diens laatste veldtogten in Frankrijk, zijne plegtige begraving, en zijn graf in de kerk van het Invaliden hôtel; over den voormaligen *kleinen minister* THIERS, dat „handje vol mensch," gelijk de schrijver hem noemt, wat 's mans ligchaam betreft; over deze en gene plaatsen uit de schriften van den vermaarden LAMARTINE; over ALEXANDER DUMAS, den vruchtbaarsten romanschrijver onzer eeuw, zijn prachtig buitenverblijf en nieuw opgerigten geschiedkundigen schouwburg (*théater historique*), waar tijdens het verblijf des schrijvers in Parijs zeker stuk van den gemelden DUMAS over een voorval uit de vroegere Fransche omwenteling reeds dertig of veertig vertooningen onderging; over den invloed der *Mystères de Paris* en andere schriften van E. SUE ook op het geringste publiek; over de Musea van Algiersche, Egyptische en de hoogst merkwaardige onlangs ontdekte Assyrische oudheden, waarbij in het voorbijgaan een woord van vergelijking tusschen het lang van de aarde verdwenen Ninivé en Parijs, enz. enz. — Door deze en gene van 's heeren ENGELEN's ons medegedeelde anecdoten, op- en aanmerkingen gaat er eenig licht op over de verwijderde oorzaken der jongste reusachtige gebeurtenissen in Frankrijk, die even onverwacht waren als zij hier ten gevolge, daarvan kwade van nog onberekenbare gevolgen voor heel de wereld zijn zullen; gevolgen, waarvan de schrijver op het slot zijner nu pas geschrevene voorrede zegt, dat zij zich ongetwijfeld over meer dan een leeftijd uit zullen strekken, terwijl hij er den Latijnschen versregel op volgen laat:

O caecas hominum mentes et pectora caeca!

B. H. LULOFS.

(1) De bevolking van Parijs was in vijf jaren tijds met bijkans *honderd en negentienduizend zielen* vermeerderd.

ADVERTENTIEN.

§ § § De Notaris *D. UYTTENHOOVEN* zal op Dingsdag den 23. Mei 1848 en volgende dagen, te beginnen des voormiddags ten 10 ure, te Vlissingen, in de Lange Noordstraat, Wijk C. No. 26, presenteren te Verkoopen:

Eenen netten en wel onderhouden **INBOEDEL**, bestaande in Stoelen, Tafels, Mahonihouten Kabinet, twee Buffetten, een Hoekkasje, Waschtafels, Bureau, Staande Klok, Spiegels, Schilderijen, Ledikanten met Behangzels, Bedden met Toebehooren, Matrassen, Dekens, Lakens, Bed- en Tafellinnen, Vloerkleeden, Karpetten en Loopers, Koper, Tin, IJzer, Porcelein, Glas- en Aardewerk, eenige MANUFACTUREN, gemaakt GOUD en ZILVER, een paar Juweelen Oorbellen, en wat meer zal worden geveild.

Alles daags vóór den Verkoop voor een ieder te zien.

§ § § PUBLIEKE VERKOOPING binnen de Stad Vlissingen, in het *Hôtel de Commerce*, op de Oostzijde van de Oude Haven, Vrijdag den 9. Junij 1848, (in plaats van Vrijdag den 19. Mei zoo als bevorens is geannonceerd geweest), des namiddags om vijf ure precies, ten overstaan van den te *Middelburg* residerenden Notaris *ADRIAAN STUART MAKKERS* en Getuigen, krachtens regterlijke magtiging en in bijwezen van den Heer Kantonregter te Vlissingen, van een **HUIS** en **ERVE** met annex **PAKHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op den Nieuwendijk, op den Hoek van het Lombardslob en uitkomende in de Nieuwstraat, te Vlissingen, gemerkt Wijk H No. 102; Kadastraal bekend Sectie D. No. 298; ter inhoudsgrootte van 2 roeden 83 ellen; — in de grondlasten over 1848 aangeslagen op *f* 29,61.

Gezegd Huis en Erven met annex Pakhuis, is Donderdag den 18. en Vrijdag den 19. Mei 1848 voor een ieder te zien, van des voormiddags 9 tot des namiddags 2 ure; terwijl de Verkoops conditiën 8 dagen voor den Verkoopdag, ter lezing liggen ten Kantore van opgemelden Notaris te *Middelburg*, in de lange Gingelstraat, Wijk N. No. 173, en te Vlissingen ten huize van den Heer *JAN DAVID PETERS*, in het lange Groenewoud, van des voormiddags 9 tot 12 en des namiddags 3 tot 6 uren.

STOOMJAGTEN,

varende in het Beurtveer tusschen de Steden

Middelburg, Dordrecht, Rotterdam

en op alle daar tusschen gelegen Plaatsen.

Mei 1848.

Van Middelburg.				Van Rotterdam.			
Dingsdag	16,	's mr.	9½ ure.	Dingsdag	16,	's mr.	5 ure.
Woensdag	17,	„	10 „	Woensdag	17,	„	5 „
Donderdag	18,	„	10½ „	Donderd.	18,	„	6 (?) „
Vrijdag	19,	„	11 „	Vrijdag	19,	„	7 (?) „
Zaturdag	20,	„	5, „	Zaturdag	20,	„	7½ „
Zondag	21,	„	6 „	Zondag	21,	„	8 „

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 15. Mei. Sedert den [illegible] hier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

The Jane, D. Marsch, Londen, ballast.

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BENTHEM.